



TRÆNA KOMMUNE

Rapport forprosjekt Klekkeriet 2010

- Etablering av nye næringer og bosettere i Træna kommune

Rapporten inneholder:

Rapport Klekkeriet
Regnskapsrapport Klekkeriet 2010/2011
Diverse media Klekkeriet 2010



Rapport forprosjektet Klekkeriet.

Forfatter: Prosjektleder Anita Overelv



1) Målet i forprosjekt Klekkeriet.

Målet med forprosjektet var å kartlegge hvilke resurser og tiltak som må iverksettes for å kunne skape en god etableringskultur for nye bedrifter / næringer og prosjekter i Træna.

1.1) Bakgrunn:

Træna har ikke hatt samme negative fraflytningen som våre nabokommuner i Nordland. Men til tross for stabilitet, eller pluss i fraflyttingsstatistikken, er det lite nye bedriftsetableringer i kommunen. Det lille øy - samfunnet blir veldig sårbart når en hjørnesteinsbedrift og kommunen er største arbeidsgivere.

Træna er et kompleks samfunn med 4 bebodde øyer: fordeling 420 + 61 + 5 + 2. Træna har alle sosiale og infrastrukturelle funksjoner man forventer av et lite samfunn, men har som sagt liten eller ingen nye etableringer. I 9 år har det lille øy - samfunnet vært vertskap og arrangert Trænafestivalen. Festivalen er nasjonalt og internasjonalt en sterk merkevare som kan stimulere til etablering innen kultur og opplevelsesnæringer og festivalen setter definitivt Træna og omliggende region på kartet.

Træna er ikke bare eksotisk i beliggenhet og ekstrem natur, vi har også folk fra mange nasjoner med bosted eller annen tilknytning Træna. De aller fleste kom hit eller er her som sesongarbeidere. Mange av disse menneskene er blitt en viktig del av lokalsamfunnet gjennom sitt arbeid, men vi har ennå noen meter å gå før vi kan kalle oss gode på integrering. Trænafestivalen spiller på det eksotiske og har oppnådd økt internasjonalisering. Vi ser at dette kan benyttes på en bredere måte og kunne skape en "nøytral" plattform for både etniske nordmenn og vår nye landsmenn. Klekkeriet skal være en brobygger mellom identiteter og nasjonaliteter. Og skal utfordre og oppfordre til samhandling mellom mennesker.

2) Organisasjon Forprosjekt Klekkeriet.

Eierskap, ledelse, styringsgruppe og deltakelse/ medvirkning.

Prosjekteier: Træna kommune.

Prosjektansvar, Styringsgruppe bestående av: Ordfører Træna kommune Aina Willumsen, Rådmann Træna kommune Sidsel Haraldsen, Styreleder Trænafestivalen Sverre Hyttan og Daglig leder Træna Næringsforum Per Pedersen.

Prosjektleder: Anita Overelv, ansatt 50 % fra 1.10.2010 – 30.4.2011.

Prosjektleder har i embetets medfør deltatt på:

Nordlandskonferansen 2011 med innlegg om Klekkeriet.

Kurs i Prosessledelse i regi av LUK / Nordland fylkekommune.

Innlegg på LUK dialog konferanse i regi av Nordland fylkeskommune.

Styringsgruppen har hatt 5 fysiske møter i Træna.

Kafèdialoger på Husøy og Selvær.

Samtaler med resursgruppene ”De unge voksne” og ”Lokale gründere”.

Erklæringer fra kunstnere og artister om Artist in Residence på Træna.

2) FUNN: Forprosjektet har landet på to realistiske hovedprosjekter:

A) Å etablere et ”kunstner resort/ artist in residens” i kraft av Trænafestivalen. Festivalensnettverk og rykte som kulturell premissleverandør i regionen, gjør det attraktivt for kunstnere og artister å ha et tilbud om opphold i Træna for å jobbe med egne prosjekter og produksjoner.

B) Etablere et Klekkeri for gründere og bedriftseiere. Klekkeriet skal ha nettverks - og støttefunksjoner som en etablerer eller småskala bedrift her behov for i en etablerings og utviklingsfasen.

I tillegg skal Klekkeriet være en døråpner for integrering og brobygging mellom alders - forskjeller, kulturelle ulikheter og språklige barrierer lokalt.

3) Bolyst og Træna fakta.

Prosjektet konkluderer med at det er vel så viktig å ivareta den befolkningen som allerede er i Træna, som å lete etter nye innbyggere. Med dette mener vi at å legge til rette for etablering og nytenkning blant de som bor i Træna kommune i dag, kan være den rette måten å motivere til økt tilflytning og nyetablering.

3.1) Om Træna.

Folk i Træna har gode allmennkunnskaper, mange har utdanning innen omsorg/ håndtverk og industrifag og de aller fleste har mye realkompetanse. Evnen til å tenke kreativt og å ta sjanser er viktige egenskaper når man bor såpass kompromitterende til som på Træna. Dette

viser seg spesielt som en stor fordel i oppbyggingen av Trænafestivalen. Der hvor vi mangler bransjekunnskap, tar vi det igjen på lokal knowhow og evne til kreativ tenkning og snarrådighet og muligheten til å spille på lokalt og regionalt nettverk. Det viktigste et lokalsamfunn som ønsker utvikling kan gjøre er å slippe tankene fri, ha respekt for og stole på de ideer og initiativ som kommer og å ha en realisme i forhold til hva som kan gjennomføres og hva som har potensial i form av etablering og bærekraftig vekst.

Træna er kjent som et vitalt og pågående samfunn. Vi har en relativt ung befolkning, barn i alle aldre og klassetrinn. Bærekraftig industri og meningsfulle fritidsaktiviteter. Til tross for dette, er det viktig å ha fremtiden i sikte, og tendensen er lite nye etableringer og tilsig av nye arbeidsplasser. Dette har forprosjektet Klekkeriet innsett og forsøkt kartlagt i denne rapporten. Konklusjonen er klar, vi må ha drahjelp for å skape bedre etableringskultur og å etablere de progressive nettverkene.

3.2) De 3 Ber:

Det foreligger noen helt bestemte forutsetninger i et utviklingsprosjekt som Klekkeriet. Det lar seg vanskelig gjøre å motivere noen til noe som helst hvis ikke infrastrukturelle selvfølgheter er tilrettelagt. Vi har kalt de "De 3 Ber"; Båt, Bolig og Bredbånd. I dagens samfunn forventer de fleste at de skal, hvis de ønsker, alltid være på nett (internett), og det skal gå kjapt! Hvis man planlegger en reise, skal det være forutsigbarhet i å komme seg på land. Og de fleste krever en viss standard boligmessig. De fleste av oss har god råd, og hjemmet vårt er viktig for oss. Det må i alle tilfelle være overkommelig å kjøpe eller leie bolig, både hva angår pris og standard. Træna kommune er klar over at uten disse forutsetninger på plass, er vi lite konkurransedyktige med andre småsteder som kjemper samme kampen. Uansett hvor flott natur vi har og hvor eksotisk festival som arrangeres. Folk skal bo bra, reise hvor de vil og kommunisere når de vil.

3.2.1) Båt:

Træna har daglig fastlandsforbindelse med både hurtigbåt og ferge. 2 – 3 avganger med hurtigbåt og 1 – 2 ganger med ferge. Hurtigbåten MS Helgeland skal i juni 2011 få skiftet til 4 nye motorer. Etter lang prosess har Træna samfunnet vunnet frem, og denne seieren vil sikre god regularitet i transporten.

3.2.2) Bredbånd:

Fiberoptisk kabel til Træna er lagt integrert med den nye strømkabelen til Træna. Det er så langt, ikke gjort noe videre arbeid med denne. Ut over dette er det ikke gjort noe videre arbeid med denne fiberkabelen. Dette skyldes at RLK (Rødøy og Lurøy Kraftlag) først og fremst har fokus på prosjektet "Svartisfiberen" som har en tidsfrist for ferdigstilling gjennom avtalen med Rødøy og Lurøy kommune, samt Nordland fylkeskommune.

3.2.3) Bolig:

Træna kommunes boligpolitikk/-strategier kan i enkelthet sammenfattes i 3 punkter:

A) Fysisk tilrettelegging.

Kommunen har nylig investert i et nytt boligfelt på 22 tomter med vei, vann og kloakk samt tilført strøm til alle tomtene. Dette feltet kan utvides og hittil er solgt 3 tomter, hvorav 2 allerede er bebygde. Tomtene selges til sterkt subsidierte priser.

I tillegg har kommunen flere tomter i andre felt som har samme betingelser.

B) Kommunens eksisterende boligmasse.

Træna kommune har nylig vedtatt at eksisterende boligmasse skal legges ut for salg. Overskuddet av dette salget skal benyttes som egenkapital til oppføring av nye boenheter. Et bevisst valg for å øke den totale boligmassen i kommune.

C: Husbankmidler/ startlån.

Kommunestyret har nettopp søkt om utvidet låneramme fra Husbanken med 1 million for videre utlån/ startlån. Startlånsordningen brukes aktivt og Træna har forholdsvis stor etterspørsel etter disse lånene.

4) Træna kommune, fakta:

Innbyggertall: 489

4.1) Bedrifter i Træna:

Det er flere bedrifter i Træna. Og det så å si ingen arbeidsledighet i kommunen. Men som vi har poengtert tidligere, er det stort potensial i blant annet opplevelse og reiseliv, samt foredling, småskala matproduksjon og servicenæringer (stedsuavhengige bedrifter). I tillegg til denne oppstillingen av bedrifter i Træna, er det mange fiskere med enmannsforetak. Det er flere som eier egne bruk med egne fiskekvoter.

Navn på bedrift	Antall ansatte:	Sjanger:	Adresse
Modolv Sjøset Pelagic AS	50 – 80 (sesong)	Fiske mottak, pelagisk	Husøya
Modlov Sjøset Fish AS	10 – 25 (sesong)	Fiske mottak, hvit fisk	Husøya
Malins Blomster – og krambu	1	Butikk	Husøya
Joker Træna Handel AS	7 – 15 (ungdom u/18)	Butikk	Husøya
Trænafestivalen	1	Festival/ arrangement	Husøya
Træna Gjestegård	2	Overnatting/ restaurant	Husøya
Træna Rorbuferie	2	Overnatting/ restaurant	Husøya
Arctic Fish AS	1	Eksport og salg	Husøya
Træna Båtservice AS	3	Verksted	Husøya
Træna Skysstasjon AS	1	Kro/ nattklubb	Husøya
Træna Trading	1	Entreprenør / skyssbåt	Husøya
Træna Regnskap	1		Husøya
Moen Gård DA	2	Småbruk /sauehold	Husøya
Clearpass Records	1	Management/ plateselskap	Husøya

Træna Næringsforum	1	Interesseforening for næringslivet	Husøya
Jorids Klippotek	1	Frisør	Husøya
Nova Sea AS	6	Lakseoppdrett avdeling	Husøya
Trænabanken	5	Tråler	Husøya
Torshavet	2	Fiksebåt	Husøya
Træna kommune	70	Oppvekst, admin, teknisk og helse.	
Sjøforsvarets stasjon	5	Radar anlegg	

4.2) Aktive lag og foreninger i Træna kommune:

Træna har et rikt og variert foreningsliv. Fritid og gode tilbud er viktige faktorer for tilflytting. Trænafestivalen alene kan ikke serve alle behov for engasjement og kulturinnputt. Idrettslaget i Træna har nettopp etablert et Treningsstudio som i samarbeid med Folkehelsekoordinator har aktivisert store deler av befolkningen gjennom ulike kampanjer. Våren 2010 skal endelig Svømmebassenget på Husøy stå klart.

Træna Fiskarlag

Træna jeger og friluftsförening

Træna Båtforening

Selvær kvinne- og familielag

Redningsforeningen Samhold (Husøya)

Redningsforeningen Håpet (selvær)

Træna Ungdomsklubb

Sannas Venner

Grendahusets Venner

Revygruppa Sjettsu

Nett - No Træna

Selvær Bygdeutvikling

Træna Turlag

Træna Ungdom – og idrettslag

Træna kino

Trænafestivalen

5) Trænafestivalen: Opplevelsesbasert næringsutvikler:

Træna her mye å by på året rundt. Men Trænafestivalen topper opplevelses - kurven hvert år. Musikkfestivalen langt te havs har blitt mye større enn bare et lokalt eller regionalt prosjekt. De siste årene har både nasjonal og internasjonal medieoppmerksomhet økt enormt, Trænafestivalen har fått sitt internasjonale gjennombrudd. Festivalen har hatt en formidabel økonomisk vekst og har satt regionen Helgeland på det nasjonale og internasjonale opplevelseskartet. I regi av Trænafestivalen har det blitt gjennomført reiselivs prosjekter, som involverer mange aktører i industrien lokalt og regionalt. Dette er viktig for festivalen, at det lages ringvirkninger av festivalaktiviteten i regionen. Festivalen er en sterk merkevare og kan benyttes til mer enn bare salg av musikk og fikeburgere.

5.1) Trænafestivalen Strategiplan 2011 – 2015:

Høsten 2010 startet styret i Trænafestivalen opp arbeidet med å lage en fleråring strategiplan. Denne planen skal gi festivalens visjon og verdier, samt vekst og potensial. I strategiplanen er det lagt inn 2 stillinger i tillegg til daglig leder. Disse er ment etablert i løpet av 3 år. Stillingene er tenkt prosjektbasert innen kultur og opplevelsesindustrien. Styret har også ambisjoner i strategiplanen om økt omsetning fra 7 til 10 millioner på 3 år. Prioriterte utviklingsprosjekter i Trænafestivalen perioden 2011 - 2015.

5.2) Reisen er målet:

Transport og båttransport er eneste måte å besøke Træna på. Denne reisen kan være avskrekkende, eller en del av opplevelsen. Vi velger det siste og definerer reisen til Træna som en del av Trænafestivalen. Gjennom å engasjere lokale aktører, ønsker prosjektet å utvide ”de reisendes” muligheter til å få mer av Helgeland. Lokal mat, overnatting, historie, alternative reisemåter (seilbåt, fiskebåt, kajakk, sykkel...) og ikke minst store naturopplevelser. De siste 2 årene har Trænafestivalen hatt prosjekter i samarbeid med Helgeland Regionråd, partnerskapet og reiselivsorganisasjonene på Helgeland.

5.3) Mat en viktig del av opplevelsen:

Matkultur og foredling av råvarer og da spesielt sjømat, har vi lange tradisjoner for. Men det er langt mellom de gode matopplevelsene på Helgeland. For Trænafestivalen har dette blitt ett av våre satsningsområder, hvor vårt menyvalg består av sjømat og kun det. Vi har egne matretter utviklet spesielt med tanke på festivalen hvor vi legger igjen litt av kystkulturen i hver bit. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom festivalen og aktører innen fiskerifag, produksjon og eksport.

5.4) Kultur langs kysten:

Å stimulere til kulturell vekst på Helgeland. Gjennom festivalens nettverk og synlighet har vi en unik mulighet å påvirke i positiv retning for ”grasrotkulturen”. Trænafestivalen har egne Ungdomssatsninger i festivaluka, med konserter og aktiviteter tilpasset ungdom. Vi har hvert år minst et lokalt ungdomsband som åpner festival. Stoltheten disse ungdommene føler etter opptreden, gjennom å ha bidratt på et artistisk nivå på lik linje med Ida Maria (!), er å regne som kulturelle investeringer. Det er viktig å etablere god bolyst i hele livsløpet. Trænafestivalen er også initiativtaker til Helgeland Musikkfestival Nettverk, et uformalt forum for alle musikkfestivalene på Helgeland. Forumet skal jobbe med felles utfordringer som frivillighet, sikkerhet på arrangementer, storbedriftsavtaler, kompetanseutveksling, PR samarbeid og politisk arbeid.

6) Klekkeriet, ikke bare et hus:

Klekkeriet er et begrep og en prosess, men også et konkret hus. Etter nybygging av Træna Rådhus og Oppvekstsenter, ble det Gamle rådhuset stående tomt. Dette er i kommunens eie, og i stede for å selge til høystbydende, ønsker kommunen å transformere Det Gamle Rådhuset til en matnyttig arena for ideer og næringsutvikling. Som sagt innledningsvis, er det lite nyetableringer i Træna. Det er et fåtall som har flyttet til Træna de siste 5 årene som ikke allerede har en jobb når de kommer. Bare ytterst få har kommet med ønske om å skape sin egen arbeidsplass. En av utfordringene med å etablere en bedrift er at man ofte er ny i faget, uten erfaring og med et tynt nettverk. Ideen med Klekkeriet er at vi skal kunne skape et etableringsklima som gjør inngangen veldig bred og oversiktlig. Klekkeriet skal ikke være en "gratisfunksjon for lykkejegere", men et støtteapparat og en motivator for de som ønsker å realisere sine planer og drømmer. Træna Næringsforum har hatt en tilsvarende funksjon, men har hatt mange tilleggs oppgaver (Træna Næringsforum er beskrevet i pkt...) for næringslivet i Træna.

Klekkeriet med sin "fødselshjelp" tilbyr også et tilstedeværende nettverk. Hvor alle små bedrifter og prosjekter får tilbud om kontorplass og felles arealer som møterom og rom / utstyr for presentasjon. I tillegg skal det inneholde konkrete produksjonslokaler for prosjekter innen de kreative industriene.

6.1) Lokal involvering og forankring.

6.1.1) Kafédial og på Husøya.

I oktober 2010 inviterte Klekkeriet med prosjektleder og styringsgruppe til et allmøte på Husøy i Træna. Agenda for møtet var å informere og åpne for dialog med de oppmøtte; Kafédialog. Det ble informert om prosjektet, og dernest spurte vi de fremmøtte om hva Klekkeriet kunne være for de og Træna samfunnet.

Deltakerne ble delt inn i grupper hvor de sammen skulle svare på noen utfordringer gitt av styringsgruppen. Oppgavene gikk ut på å se muligheter i egen hage, så å si. Hva har Træna og tilby? Hvordan kan vi utnytte mulighetene og hva er utfordringene / truslene knyttet til dette? Det var en interessant seanse, med stort engasjement. Hovedlinjene er at befolkningen i Træna ønsker en slik satsning velkommen og er tilfreds med at Træna kommune er initiativtager. De ser mange muligheter i både mer satsning på turisme, fornybar energi, foredling av råvarer (småskala mat) og utvikling i form av å tilrettelegge for stedsuavhengige bedrifter. Og utnytte merkevaren Trænafestivalen til det fulle. Utfordringene er finansiering/ kapital, de 3 Bene og folk til å gjøre det; hvem og hvor er de?

Etter Kafédialogen inviterte prosjektleder til sammenkomst for de vi valgte å kalle gruppen "de unge voksne" og gruppen "lokal gründer". Hva må til for å få det til, var spørsmålet disse to gruppene skulle bryne seg på.

6.1.2) Resursgrupper de voksne unge:

Voksen ungdom mellom 18 og 30 år som bor / har flytta til Træna. Disse er de attraktive beboerne som vi gjerne ønsker skal bli værende og/ eller vende tilbake etter endt utdanning. Men hva skal til for at disse skal bli/ komme tilbake? Arbeidsplasser og gode muligheter for å sosialiseres og en meningsfull fritid. Barnehageplass og god skole for barna er viktig, men ikke avgjørende for om de flytter tilbake / blir. De må også føle at de blir respektert og blir

gitt en sjanse til å bevise at de duger. De Unge føler ofte at de ikke blir tatt på alvor (og det til tross for at de er godt over 18 år) og at det forventes mer av de enn de er i stand til, så å si. Hva kan Klekkeriet være for denne gruppen? Klekkeriet kan derfor være en pådriver for sosialiseringstiltak. Gjennom det lokale nettverk, er det enkelt å sette folk i samme livssituasjon og demografiske jevnbyrdinger i kontakt med hverandre. Det er ofte de små, enkle grepene som skal til for å utløse de store resultatene. Stagnasjon og begrensninger er denne gruppens største ankepunkt for tilbakeflytting. Arbeidsmarkedstilbudet og de sosiale tilbudene er helt klare dårligere og færre enn på fastlandet og i byen. Men å skape en meningsfull tilværelse i Træna er fullt ut mulig. Også å skape egen arbeidsplass, eller næringsvirksomhet som er et supplement til en husholdning på minimum 2 stk.

6.1.3) Resursgruppe Lokal grûnder:

Hva må til for å få det til? Denne gruppen besto av folk med en ide, eller en som allerede har en liten bedrift. Disse er ikke så sammensatt som ”de unge”, men hadde helt klare bestillinger til prosjektet: Kommunen må bli bedre å tilrettelegge for etableringer og å i møte komme ideer. Saksbehandlingstiden går for tregt, det er liten eller ingen mulighet til å imøtekomme prosjekter økonomisk, det er liten kunnskap om saksgang hos andre økonomiske støtteordninger. Satt litt på spissen, var det dette som preget praten blant grûnderne. Klekkeriet må tilstrebe og endre/ forbedre rutiner slik at de best mulig imøtekommer ”utollmodige” grûndere. Men gruppen utviste også forståelse for at man gjennom hurtig saksbehandling kan miste noe av kvalitetssikringen som prosedyrer skal ha og at det ikke alltid er opp til kommunene og bestemme saksbehandlings prosedyrer. Også denne gruppen så større muligheter i å samlokalisere små bedrifter. Kolleger er viktig både for inspirasjon og faglig utvikling, til tross for bransjeulikheter.

6.1.4) Infomøtet på naboøya Selvær:

Den nest mest bebodde øya i Træna kommune, Selvær, har med sine ca 60 innbyggere et velutviklet minisamfunn. De har skole, veier, bilferge, hurtigbåt, lokalbåt, et lite fiskemottak og forsamlingshus. De har en relativt god bevart naust - og bryggebebyggelse og det er innvilget konsesjon på test – vindmøller. Altså livskraftig samfunn med stort utviklingspotensial. Selvær og omliggende holmer og skjær ligger ekstremt idyllisk til. Den visuelle avstanden til horisonten er like nær som avstanden til fastlandet. Dette gjør Selvær til et yndet sted for ekstremturisme; dykking, film, bilde, seiling, fiske, turer, luft, himmel og hav. Men de som så mange andre mangler folk som kan gripe sjansen og bruke alle disse elementene. Bare 50 % av bygningsmassene på Selvær er bebodd til daglig, men det er ingen ”tomme” hus. Resterende boligmasse er fritidsboliger. Flere av de gamle husene er pusset opp og kan benyttes (det gjøres i liten skala i dag) til utleie for turister, grupper og lag. Det er muligheter, det gjelder bare å få utnyttet dem.

Det er gitt konsesjon for utplasseringa av to test – vindmøller i Selvær. Disse er ikke påbegynt på grunn av manglende finansiering, så langt. Men man kan forvente en utbygging av vindmøllepark i Selvær i fremtiden. Hvordan skal vi gjøre Træna så attraktiv at de som skal jobbe med vindmølleparken, blir boende i Træna og ikke blir pendlere? En av utfordringene i små samfunn er å skaffe jobb til 2, og dette resulterer ofte i at folk vegrer seg for å søke på stillinger hvor det er begrensninger i arbeidsmarkedet eller de reiser etter kort tid. Hvordan kan Klekkeriet demme opp for en slik lekkasje? Gjennom å ha tiltak på enkel etablering i inspirerende miljø hvor enkeltmannsforetak og mindre bedrifter for en form for kollegium (til tross for bransjeulikheter) i felles kontorlandskap. Bolyst er lik trivsel, og for de fleste er dette synonymt med å ha tilhørighet. Ikke bare stedlig tilhørighet, men også sosial og kollegial tilhørighet. Klekkeriet skal være en slik plattform.

7) Politisk forankring:

Klekkeriet er en del av handlingsplan for Træna kommune, og inngår i Træna kommunes budsjett – og økonomiplan 2011 – 2014. Prosjektleder i Klekkeriet har orientert om prosjektet i november 2010. Både Kommunestyret, sektorledere og formannskapet var til stedet under orienteringen. I forkant av møtet hadde både Ordfører og Rådmann orientert om prosjektet. Formannskapet og Kommunestyret tok orienteringen til etterretning, og stiller seg positive til prosjektet.

7.1) Klekkeriet og utviklingsmiljøene i region:

Prosjekt Klekkeriet trenger fagmiljøer å støtte seg på. Både som utvikler, tilrettelegger og premissleverandør. Vi er i dag i dialog med Sentrums Næringshagen i Sandnessjøen om mulighetene for et samarbeid, kanskje på sikt å bli en node i tilknytning til deres virksomhet. Næringshagen i Sandnessjøen har avdelinger i Trofors og Mosjøen. Træna Næringsforum og Helgeland Kystinkubator er aktører som vil bli sentrale i utviklingen av Klekkeriet.

Muligheter for finansiering og støtte lokalt, interregionalt og regionalt, offentlige og private.

Træna kommune Næringsfond

Træna kommune kulturmidler (svært begrenset)

Trænafestivalen kulturfond (avhenger av overskudd i festivalkassa)

Nordland Fylkeskommune

Småsamfunn (Træna, Rødøy, Lurøy)

Partnerskapsmidler/ Helgeland Regionråd

Innovasjon Norge

Landsdelsutvalget

Sparebank 1 Nord Norge (fond)

Helgeland Sparebank (fond)

SKS (fond)

Helgelands kraft (fond)

8) Samarbeidsprosjekter, bolyst og folketallsutvikling.

Træna kommune er engasjert i ulike bolyst – og folketallsutviklingsprosjekter både på regionalt og interregionalt nivå. Vi ser alle utviklingsprosjektene i sammenheng, fordi vi mener de berører samme utfordringene og har helt klare tangeringspunkter. Å jobbe med tilflytting, bolyst og vekst er i hovedsak samhandling, å dra i samme retning selv om de ulike prosjekt har ulike delmål og innhold. I Træna er vi så heldige at akkurat nå, foregår det mange, gode utviklingsprosjekter som er med på å øke bolyst og sette fokus på et sted i positiv vekst.

8.1) LUK

Regionale samarbeidspartnere i Klekkeri - prosjektet er Nordland fylkeskommune gjennom LUK (Lokal samfunnsutvikling i Kommunene) som er en nasjonal satsing i kompetanse og kapasitet for å drive godt lokalt utviklingsarbeid i fylkeskommunen og i kommunene. Nordland fylkeskommune har satt ned fire arbeidsgrupper for å utvikle tilflytterstrategi for Nordland. Foruten tilflytting satser Nordland fylkeskommune på kommuneplanlegging, reiseliv og opplevelser, folkehelse og stedsutvikling gjennom LUK. Et viktig ledd i å heve kompetansen for kommunalt utviklingsarbeid er kurs i prosessledelse i lokal samfunnsutvikling. Kurset er rettet mot ildsjeler, planleggere, ledere, kulturarbeidere, næringsutviklere og politikere. Dialogbasert utviklingsarbeid, kreativ problemløsning og prosjektorganisering for samarbeid og medvirkning er viktige stikkord i kurset som har 55 deltagere fordelt på 21 prosjekter.

8.2) FOT

Videre samarbeides det med Helgeland Regionråd innenfor prosjektet FOT (folketallsutvikling og tilflytting i kommunene) som er et 2 årig prosjekt i kommunene Træna, Rødøy, Vefsn, Leirfjord, Alstahaug, Dønna og Herøy, igangsatt i 2010. Prosjektets målsetning er å legge til rette for at kommunene i regionen skal være lettere tilgjengelig og mer attraktive som valg av varig bosted. Prosjektet skal koordinere kommunenes tiltak innen utfordringene med fokus på felles markedsføring (i tilflyttings- og folketallsutviklingssammenheng), arbeid, bolig, språk og integrering. Det skal knyttes kontakt med andre som arbeider innen samme satsingsområder både lokalt, regionalt og sentralt for å kunne gjennomføre prosjektet effektivt og samhandlende. Delmål for prosjektet er å samarbeide med næringslivet om utfordringer som er dra hjelp å kunne jan 2011.

Lokalt er et flere prosjekt som understøtter Bolyst, så som: Kvinnekraft, et prosjekt for kartlegging av kvinnelige utenlandske arbeidsinnvandreres kompetanse og interesser med sikte på etableringshjelp og integrering.

8.3) Folkehelsekoordinator i Træna kommune:

Folkehelse koordinator ble ansatt i Træna kommune på 50 % i september 2010. Oppdraget er å bidra til at folk tenker mer på folkehelse i alt de gjør (og da spesielt i kommunalt planarbeid og saksbehandling). Det skal jobbes for å motivere hele befolkningen til å bli mer fysisk aktive. Skolen og barnehagen skal inn i nettverket for helsefremmende skoler og barnehager. Der det stilles krav til både mer (ute) aktivitet og sunn mat. Og at ungdomsskolen blir med i FRI - programmet som er et anti – røkeprogram.

Ett av målene er å lage en Folkehelseplan, hvor alle aktuelle grupperinger blir involvert, slik at vi sammen kan finne ønskede tiltak å jobbe videre med. Folkehelse omfatter også rusforebygging, særlig tiltak rettet mot ungdom. Træna kommune har vedtatt en Ruspolitisk handlingsplan hvor alle aspekter med rus og rusforebygging er ivaretatt. Folkehelse er også ungdomsarbeid og integreringsarbeid. Siden arbeidet startet opp, med sine mange kampanjer, har mange av Trænas befolkning sluttet å røyke, økt aktivitetsnivået og hyppig besøkt treningsrom og organisert lagidrett. God folkehelse er bolyst i praksis. Det er sosialt, befolkningen er mindre sykemeldt og har det generelt bedre i hverdagen.

8.4) Kvinnekraft

Træna kommune står bak prosjektet Kvinnekraft og det drives av Træna næringsforum. Prosjektet er et rettet inn mot tilflyttede, utenlandske kvinner som i dag stort sett arbeider i fiskeindustrien. Prosjektets innhold er kartlegging av kvinnes kompetanse, erfaring og interesser med tanke på sysselsetting i andre yrker som et tillegg til dagens sesongbetonte arbeidsplass i fiskeindustrien eller, om mulig, legge til rette for ny etablering for disse kvinnene med bakgrunn i deres erfaringer. Som ledd i prosjektet skal behovene i næringslivet kartlegges for å se om det er sammenfallende interesser i næringslivet og blant prosjektets målgruppe. I tillegg skal noen enkelttiltak videreføres enten som del av prosjektet eller som egne prosjekt.

Gjennom møter med kvinnene har følgende fellesønsker/ utfordringer kommet frem:

- Kvinnene trenger kursing i norsk språk og samfunnslære.
- Der er et sterkt ønske om en felles møteplass der integrering i det norske samfunnet er viktig, der man blir kjent med andre (norske) og der man uforpliktende kan komme sammen til felles glede og inspirasjon. Mange av kvinnene har barn og ønsker derfor også å treffe norske mødre i samme situasjon. For andre handler det om å knytte kontakter og lære mer om det norske samfunnet og lokalsamfunnet Træna.
- At alle oppslag i en overgangsfase tekstes på polsk og litauisk (engelsk). Dette for å gi muligheten til bedre inkludering i samfunnets mange tilstelninger, offentlige opplysninger og annet som skjer i lokalsamfunnet.

Oppfølging av disse tre punktene vil falle litt utenfor prosjektet Kvinnekrafts grenser – ikke minst tidsmessig, men vil være midt i blinken for videreføring innen for et prosjekt som Bolyst/ Klekkeriet.

8.5) Rekruttering til fiskeryrket

De siste årene har man sett at antall fiskere i Norge generelt og på Helgeland spesielt er mer enn halvert. I tillegg skjer det en ikke tilsiktet forgubbing innenfor fiskeryrket. Ungdommen søker nye veier yrkesmessig og blir borte fra kystsamfunnene. Dette problemet har kommunene Rødøy, Lurøy og Træna søkt å ta fatt i gjennom et toårig prosjekt rettet mot nyrekruttering til fiskeryrket. Træna Næringsforum driver prosjektet på vegne av kommunene.

Prosjektet sikter inn mot spesielt de ungene i våre kommuner men er like mye rettet mot den voksne generasjonen. Det må arbeides grundig med et holdningsendring i forhold til fiskeryrket. De som best kan bidra til dette er fiskerne selv. Å skape stolthet blant fiskerne for yrket de utøver, er svært viktig. Videre må man nå ut til ungdommen i tidlig skolealder for å gjøre disse oppmerksom på det unike yrket som fiskeryrket egentlig er; du skaper din egen arbeidsplass, du er din egen herre og du bidrar til en svært viktig ressurs høsting og matproduksjon gjennom yrket. Dette igjen medfører økt verdiskapning for distriktene og man bidrar til økt sysselsetting og dermed grunnlaget for økt bosetting i distriktet.

Fisker er ikke et lavstatusyrke. Det er en godt betalt jobb og det krever god utdanning, innsikt og forståelse innen en rekke områder fra maritime kunnskaper til kunnskap om matproduksjon. Engasjementet rundt prosjektet er stort i dag. Mange ser skjevutvikling og gir god og verdifulle bidrag til rekrutteringsarbeidet. Dersom man skal lykkes i å få de unge til å bosette seg i distriktet er det viktig at rammene rundt disse blir ivaretatt. Mennesket er avhengig av at flere deler av dets liv tilgodesees for å kunne utvikle trivsel.

9) Andre utviklingsprosjekter i Træna:

Det er flere, svært ulike ideer og prosjekter under utvikling i Træna. Lokale grundere har ønsket om å videreutvikle ideer og/ eller ta i bruk egen utdanning / kompetanse.

9.1) Hotell Træna:

Træna har om lag 70 senger disponible fordelt på Træna Gjestegård og Træna Rorbuerie. Så lenge dette er eneste tilbud, er det hva turister og andre reisende må benytte seg av. Det man ikke har av komfort og standard på overnatting tas imidlertid igjen på mat, omgivelse og atmosfære. Begge stendene har ekstremt godt rykte på service og trivsel. Træna Hotell kan være den som fyller ut det manglende standardbehovet og dekke opp for manglende kapasitet. Træna Gjestegård er involvert i prosjektet som er initiert og eies av Geir Sjøset (daglig leder på Modolv Sjøset AS). Træna står så langt på stedet hvil i utviklingen av opplevelsesbasert turisme på grunn av blant annet manglende kapasitet og standard på overnatting. Træna Hotell er i prosjekteringsfasen, og største utfordring er å finne ekstern kapital for realisering av prosjektet.

9.2) Det fabelaktige Naustet:

I 2010 så Det Fabelaktige Naustet dagens lys. Som en direkte konsekvens av at kreativitet møter skjebne, tilfeldighet og Trænafestivalen, ble vintage boutique "Det fabelaktige Naustet" åpnet. Jeanette Reistad flytta til Træna uten hensikt å etablere noen egen bedrift eller prosjekt. Men etter kort tid ble hun inspirert til å starte sin egen smykke – og raritetsproduksjon. Og gjennom samarbeid med Træna Skysstasjon (kro og disko), etablerte de "Det fabelaktige Naustet" Som er et av de eldste naustet i Træna. Naustet er åpent i sommersesongen, med Trænafestivalen som den sesonghøydepunkt.

9.3) Træna Fyr:

I 2010 ble Træna Turlag etablert som en underavdeling av Rana Turistforening. Et av prosjektene som sto på dagsorden var Træna fyr. Et gammelt, avsatt fyrtårn på Søholmen sørøst for Husøya. Den Norske Turistforening har iverksatt et forprosjekt som skal kartlegge og prissette en restaurering av fyret. Tanken er å blant annet benytte fyret som turishytte. Den Norske Turistforremning har flere fyr som benyttes som turishytter i gjennom deres systemer. Norskekysten er et større satsningsområde DNT. Prosjekt Træna Fyr føyer seg inn i rekken som ytterligere et tilbud innen opplevelsesturisme. Træna fyr vil også kunne være et yndet mål for kunstnere og artister som følger artist in residence – programmet. Træna Turlag har, i samarbeid med Rana turistforening utstrakte planer om merking av tur - stier og tilrettelegging av grillsteder, gapahuk og andre friluftsinnetninger til allment bruk. Også dette er med på å understøtte attraktiviteten for Træna som reisemål.

9.4) Træna Rorbuerie og Havfiske:

I tilknytning til eksisterende rorbuanlegget, har eierne bygget en egen slaktebu for fisk. De har investert i 3 aluminiumsbåter og konsentrert markedsføringa på Europeiske (særlig Tyske og

Svenske) havfisketurister. Dette er et nytt marked for Træna Rorbuerie, og en ny måte å tenke på. Å spisse tilbudet mot en spesiell gruppe turister, har vist seg å være både lønnsomt og inspirerende. Dette kan overføres til andre bransjer, grupper og nisjer. Ingen kommer på ferie til Træna for å sole seg, det er helt andre opplevelser de vil ha og det må vi tilrettelegge for at de kan få.

10) Ideer på trappene:

Det jobbes i skrivende stund med private prosjekter som har potensial til å realiseres og som vil kunne gi sine ideskapere arbeidsplasser og en meningsfylt tilværelse. Disse vil forhåpentligvis være til inspirasjon og motivasjon for andre som kunne tenkes å etablere sin bedrift i Træna.

10.1) Træna konditori:

Å utnytte at bedriften er langt ute i havet til noen positivt og bærekraftig, er noe som er lett å tenke, men vanskelig å gjøre. Imidlertid er det noen som tenker å etablere et konditori i Træna. Tanken er at hurtigbåt og ferge starter i Træna tidlig på morgenen, det er derfor mulig å kunne levere kaker først fra Træna.

10.2) Træna Mikrobryggeri:

I samarbeid med mikrobryggeri entusiaster på Nesna, er det planer om å etablere Træna Mikrobryggeri. Øl – brygging har lange tradisjoner i Norge, og Træna har en sterk branding. Potensialet i å selge lokalt brygget øl på serverings – og overnattingssteder, butikk og ikke minst Trænafestivalen, gjør at lokalt bryggeri kan svare seg økonomisk. Å brygge er gammel husflid, og kan betraktes som en severdighet/ attraksjon i seg selv.

10.3) Hudpleie og Vaskeri:

Vi har en hjemflytter som har vært å utdannet seg innen hudpleie. Hennes konsept er å etablere en hudpleie salong i Træna. Men siden dette sannsynligvis ikke kommer til å gi en fullstilling, ser hun også på mulighetene til å etablere et vaskeri. Både overnattingsstedene og fiskerimottaket har behov for vaskeri.

11) Hovedprosjekt # 2: Træna Artist in Residence.

Trænafestivalen har gjennom 10 år fått en helt spesiell status blant norske kunstneriske utøvere. Da spesielt musikere, men også hos utøvere innen med andre kunstuttrykk. Dette har ført oss til tanken om at Klekkeriet også kan inneholde et tilbud for artister/ kunstnere som skal jobbe med egne produksjoner/ prosjekter og ønsker å oppholde seg i inspirerende omgivelser i prosessen.

Vi ser for oss å etablere et tilbud for kunstnere og artister som ønsker å komme å jobbe i prosjekter på Træna. Vi ønsker å tilrettelegge for at lokalsamfunnet og den aktuelle kunstner / artist samarbeider, og har gjensidig nytte av hverandre. Træna har begrenset med fastboende kunstnere og artister og har også lite lærerkrefter som kan benyttes til kulturskolen. En "artist i Klekkeri - residence" må derfor kunne bidra med sin profesjon til å lære, inspirere og motivere. Eksempelvis gjennom undervisning i skolen/ kulturskolen, workshops og inspirasjonskurs. Både for barn, ungdom og voksne. I små samfunn må alle bidra ut i fra evne og mulighet for felles beste. Filosofien er også at artisten/ kunstneren får større utbytte av oppholdet i Træna gjennom å delta i lokalsamfunnet.

11.1) Hva kan Klekkeriet tilby artister og kunstnere?

For de fleste kunstnere /artister er produksjonslokaler en viktig del av deres virke. Band trenger øvingsrom, kunstmalere trenger atelier, keramikere må ha plass til dreieskive og ovn, fotografer trenger plass til redigeringsutstyr og så videre. Klekkeriet skal være de rommene.

11.1.1) Lydstudio/ øvelokaler:

Band og/ eller artister har ekstraordinære behov. Når de arbeider blir det ofte mye lyd, dette kan forstyrre omgivelsene. Og det er like viktig at det ikke kommer lyd inn i rommet, da det ofte skal tas lydopptak. I Klekkeriet er det lagt inn planer om et "flytende rom". Dette er et lydtett rom i rommet. Rommet skal fungere som kombinert øverom og lysopptakstudio. Artister ønsker ofte å lydfeste sine arbeider umiddelbart etter at de har komponert og produsert. Vi tar sikte på å utstyre studioet med basisutstyr, (trommer, forsterkere, gitar, bass og keyboard). Studioet vil få status som demo – studio, men kvaliteten på rom skal være så høy, at om en artist ønsker det og supplerer med eget opptaksutstyr, skal det kunne fungere som et fullgodt opptaksstudio.

Det er heller ingen øvelokalefasiliteter for lokalbefolkningen på Træna. Et sambruk av dette lokalet vil være en fornuftig løsning, både for å ha kontinuitet i bruk og for å ha en inntjening på hele året.

11.1.2) Produksjon og atlie.

Billedkunst og skulptører skal også ha muligheter stil å jobbe med sine prosjekter i Træna. Vi skal tilrettelegge et av lokalene til produksjon innen billedkunst og skulptur. Vi vet at dette er spesielt fokus for Nordland fylkeskommune og tror at Træna på sikt kan bli en viktig samarbeidspartner også i dette arbeidet.

Klekkeriet vil også ha et kontorlandskap hvor ulike, mindre bedrifter vil ha sitt daglige virke. (blant annet Trænafestivalen). Gjennom kontorfelleskap og kunstnerverksteder, har vi stor tro på at det vil skje positive synergier. Bransjeblanding, hvor kulturarbeideren møter næringslivet i konkret samhandling, vil få ting til å skje. Det er også viktig å kunne tilby en sosial og "kollegial" arena.

Artisten/ kunstneren får også tilbud om å bo i hybelleiligheten som er i Klekkeriet. Men vi vil også tilby muligheter for å bo både på Sanna (Grendahuset) og Selvær (ulike sommerhus). Dette hvis bruker ønsker å jobbe fokusert og alene.

Vi er blant annet inspirert av Nord Norsk Jazzsenter og deres pilotprosjekt ”artist in residence”. De har igjen hatt modell distriktsmusikerordninga, og ansatt en musiker for et år. Denne musikeren har vært i Kåfjord kommune og bidratt i all musikalsk lokal aktivitet, kulturskolen, korps, kor og band. Med stor suksess. Artisten har bidratt til økt aktivitet og høyne nivå og motivasjon på de involverte. Trænas Klekkeri har ikke samme muligheter for finansiering, så i første omgang må vi tenke alternative løsninger, og bruke artisten/ kunstneren i kulturskolen (prosjekt) og lønnes deretter.

12) Trænafestivalen, artister og kunstnere inspirerer til Bolyst.

Trænafestivalen er en sterk motivasjon for alle som bor i Træna. Både til å holde seg sånn någenlunde kulturelt oppdatert, men også til å engasjere seg og bidra til felles bedte. Festivalen gir Træna en sterk kulturell identitet, vi er på kartet og dette styrker både selvtillit og lyst på å bli i Træna. Gjennom et etablert artist residence i Træna, tror vi at på sikt vil det kunne skape tilflytning av denne yrkesgruppen (artister og kunstnere jobber ofte veldig stedsuavhengig). Og dette vil gjøre Træna til et spennende og attraktivt sted både å bo, og besøke som turist. Noe som igjen skaper mer virksomhet og arbeidsplasser.

For å understreke dette, har vi fått noen artister/ produsenter (film) til å si noe om sin opplevelse av Træna, og egnetheten for et artist in residence:

Erlend Øye



Erlend Øye, DJ på Trænafestivalen 2010

1) Hva er Træna for deg?

Træna er for meg først og fremst Trænafestivalen. En av mine få årlige rutiner. Når jeg får min dose av Norge på sitt beste. Helt spesiell natur sammen med mennesker jeg liker og

respekterer. Ferskt hvalkjøtt med karri - saus. Bading i 14graders vann. Sol - oppgang en halvtime etter solnedgang. Dansegulv som går storby - metropolene en høy gang.

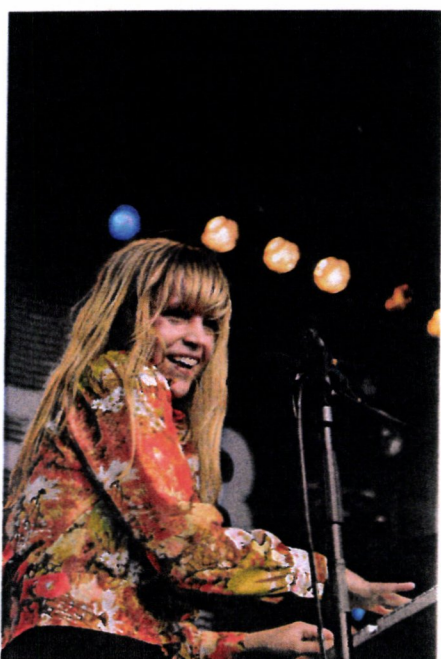
Det er noe spesielt som skjer med folk når de kommer til et sånt sted og når de må reise så langt for å få oppleve det. Det at de har fått til denne festivalen sier mye om de som bor på Træna. Jeg har opplevd en enestående dugnadsånd der. Det er et lite sted men ikke SÅ lite.

3) *Kunne du som artist, tenke deg å benytte et tilbud "Artist in residence" i Træna?*

Jeg har flere ganger tenkt på Træna som et perfekt sted å være for å jobbe med låt skriving. Det er isolert men også luftig. Det er ikke TUNGT som mange avsides liggende plasser er. Og så kjenner jo mange av de som bor der til at jeg er med å drar lasset på Trænafestivalen. Det vil hjelpe på så man ikke føler seg helt "alien" der. Hvis huset man bodde i hadde ligget litt unna selve husklyngen, så man kunne velge å føle seg "alene på en øde øy", hadde vært perfekt. Men hvor lenge jeg hadde holdt ut midtvinters er et annet spørsmål :-)

4/4 2011, Erlend Øye, artist. (Kings of Konvinience og Whitest boy alive)

Ingrid Olava



Ingrid Olava Trænafestivalen 2010

Vi spurte Ingrid om hun kunne si noe om å etablere et artist in residence på Træna, dette er hva hun svarte:

Som artist og menneske har Trænafestivalen og Træna og havfolket fått en unik posisjon i mitt liv. Jeg har vært på festivalen fem somre på rad, fra å spille i et telt som helt fersk artist sommeren 2006 til å få spille på hovedscenen sommeren 2010. Trænafestivalen tillit til meg har betydd mye i min musikalske utvikling. I tillegg til disse showene har jeg spilt i Træna kirke, spontanopptrådt med Damien Rice, og vært duettpartner med Sivert Høyem i Kirkehelleren. Og ikke minst vært DJ Karaoke på Club Fishy med et oljefat som scene. Ting

skjer på Træna! I tillegg til dette har jeg jobbet på kjøkkenet til restauranten Fishy Fishy Nam Nam, et sted jeg har opplevd som hjertet av festivalen. Jeg har blant mye annet sløyet en 40 kilos kveite, stekt fire hundre pannekaker og lagd hundrevis av liter med Bacalao, stekt hundrevis av seifileter, fått tonnevis av trønderkjøft fra kjøkkensjefen og hatt det fantastiske moro. Jeg har møtt overveldete kolleger, anbefalt festivalen til alle jeg tror har den riktige sinnstilstanden for å kunne ta inn øya, og snakket varmt om festivalen i alle kanaler det har vært mulig.

Træna er en festival med voldsom egenart. Jeg har vært på over tretti norske festivaler, så jeg føler meg mer enn berettiget til å påstå dette. Det har vært fantastisk å følge utviklingen over de siste årene, der jeg opplever at den lokale festen smelter sammen med de som kommer langveisfra, på en måte jeg ikke har opplevd andre steder. Musikken, havet, naturen, maten og menneskene skaper denne atmosfæren sammen. For meg er Træna en tilstand, et sted jeg gjør opp status over livet mitt hvert år, treffer igjen venner, har unike festopplevelser og åndelige musikalske opplevelser. Hadde jeg hatt sjansen til å sitte og skrive på Træna på et annet tidspunkt enn under festivalen, ville jeg mer enn gjerne grepet den.

For meg er den øya magisk, og jeg kommer aldri til å slutte og komme tilbake.

Ingrid Olava, ydmykt medlem av Havfolket

Moddi



Moddi i Kirkehelleren 2010

Vi spurt Moddi følgende:

1) Hva er Træna for deg? 2) Hvorfor akkurat Træna? 3) Kunne du som artist tenke deg å benytte et tilbud om "Artist in residencia" i Træna?

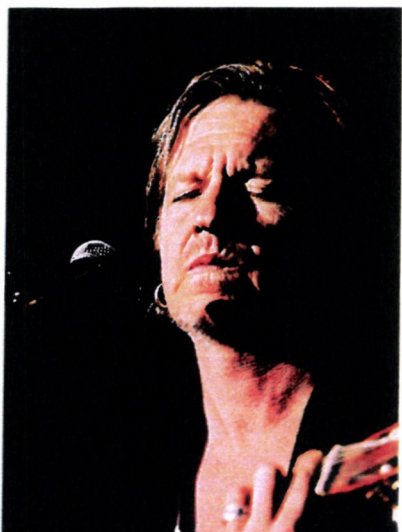
1) Træna er en frihavn for stressede sjeler, der klokka går saktere, lufta er friskere, samtalene fyldigere og sinnet åpnere enn de fleste andre kroker av verden.

2) Diplomatsk: Træna er et av få steder langs norskekysten hvor man har klart å overleve det drepende fraflyttingsspøkelset og heller brukt sin unike geografiske posisjon til både å bygge opp en lokal identitet og inspirere tilreisende i senk. Fra hjertet: Træna - sjela er en smittende sjukdom som alle vil ha!

3) Jeg tenkte på det *i går* faktisk! At hvis jeg bare hadde hatt en måned fri nå, skulle jeg krøpet meg nordover til Træna, bedt på mine knær om å få låne nøkkelen til Peter Dass - kapellet, pakke sekken med to - tre instrumenter og en stabel bøker og lagt av gårde. Ideen er intet annet enn strålende!

31/3 2011 Pål Moddi Knutsen.

Stefan Sundstrôm



Stefan Sundstrôm på Trænafestivalen 2010

Og vi spurte Stefan om det samme som de andre, dette er hans respons:

Korrad version:

Konstnârlig resort på Traena? Når får jag komma? Jag kommer som ett skott. Jag har varit förälskad i Traena - och Sanna, sen jag kom dit första gången. Det är som att vara en liten hobbit som får komma till havsalverna, som man trodde bara fanns i sagor.

Kombinationen av att känna sej som om man vore vid världens ände och samtidig känslan av att det är här det händer-i tången kan det dyka upp amerikanska ölburkar, svenska badnymfer eller fulla portugisiska sjömän känns det som. Det känns som om det skulle kunna stå blonda norska valkyrior med sin muskulösa vader nerstuckna i den fladdrande tången, spelandes mistlursartade toner i bronslurar, endast iförda lusekoflor, när man med båten kommer in från Traenafjorden en dimig morgon.

Allvarligt talat vet jag inget bättre ställe att skriva låtar på.

Stefan Sundstrôm, Svensk viserocker.

Alexander Eik og Ross Kolby



Om filmprosjektet "ET VAKKERT VENNSKAP".

Vi, forfatter Ross Kolby og regissør Alexander Eik, skriver et spillefilmmanus med arbeidstittelen "Et vakkert vennskap" som har fått støtte til utvikling av Norsk Filminstitutt. Filmen er planlagt å spilles inn sommeren 2012. Handlingen utspiller seg på en øy på Helgelandskysten, og i den forbindelse har vi lett etter egnede steder i området. Vi oppdaget raskt at øygruppen Træna skilte seg ut som vår favorittlocation. På en locationbefaring der i juli 2010 ble vi bergtatt av den vakre og dramatiske naturen.

Vi opplevde også å bli tatt vel imot av lokalbefolkningen og kommunen, som alle fremviste stor entusiasme for vårt prosjekt og muligheten for at filmens handling kan legges til Træna. Dette er, i tillegg til de fysiske omgivelsene, en viktig faktor for vårt valg av location.


I forbindelse med forberedelsene til innspillingen og selve opptaksperioden vil det bli behov for lokal bistand og velvilje på flere ulike områder. Innkvartering, lokal administrasjon og logistikk, catering, guider, transport og håndverkere. Men også statister under innspillingen, samt bruk av locations (på hele Husøy, Sanna og kommunen for øvrig).

Vi ser at Træna kan by på alt dette, og er ikke i tvil om at vi har funnet den perfekte location for vårt prosjekt.

Vennlig hilsen

Ross Kolby & Alexander Eik

Med vennlig hilsen Træna kommune


Rådmann
TRÆNA KOMMUNE
Rådmann
8770 TRÆNA


Ordfører
TRÆNA KOMMUNE
Ordfører
8770 TRÆNA

UTGIFTER TIL PROSJEKT BOLYST

Lønn prosjektledelse	kr	162 480,88
Reise og møtevirksomhet	kr	34 657,57
Kontor og administrasjon	kr	60 000
Totale utgifter	kr	257 138,45

Træna 24.8.2011

Eva-Merete Johansen
Leder for økonomi

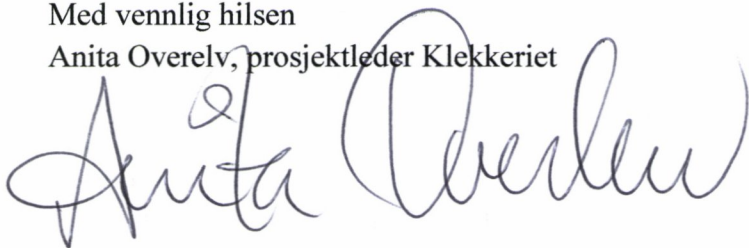
Noter:

- Antall møter: Prosjekt Klekkeriet har hatt 20 møter med ulike aktører både lokalt og regionalt. Møtene har i all hovedsak vært lokalisert på Rådhuset.

- Administrative kostnader: Træna Kommune har tilgjengeliggjort og investert i kontor utstyr og kontorlokaler for at prosjektleder skulle ha de beste forutsetninger for å kunne jobbe med Prosjekt Klekkeriet. Prosjektleder hadde kontor på Træna Rådhus sammen med den kommunale administrasjonen.

Træna 26/8 2011

Med vennlig hilsen
Anita Overelv, prosjektleder Klekkeriet



ved ansattelsen i Asco.

- Nå går jeg til en ny og spennende jobb i nok en ny bransje for meg. Jeg ser frem til å lære enda mer nytt

Hans kolleger i Radio Hel-

geland, Wenche Edvardsen og Svein Lyngmo, styrer radiodriften inn til videre.

- Vi vil takke Morten for godt samarbeid i disse årene.

Vi kommer til å savne ham, sier de.

Veien videre

Dag Forfang er styreleder og surser inntil videre. Økono-

redaktør i Radio Helgeland.

- *Hva skjer videre med radioen, Forfang?*

- Vi satser på interne res-

Prosjekt skal gi vekst

KLEKKERI: De vil klemme ut ideer og legge til rette for nyetableringer - er som kan trekke flere innbyggere til Trana.

Kari-Ann Dragland Stangen

kari-ann@hbblad.no 75070314

Træna kommune har fått 200.000 kroner fra Kommunal- og regionaldepartementet til et forprosjekt som handler om å etablere nye bedrifter og arbeidsplasser - og dermed også få flere innbyggere langt tilhavs.

Satsingen har fått navnet Prosjekt Klekkeriet, og er et samarbeid mellom Trænaforetivalen, Træna kommune og Træna Næringsforum. Nylig inviterte ledelsen til kreativ debatt om veien videre, og hentet drøyt fra Helgeland Regionråds leder Sissel Hesjedal.



SATSER: - Jeg er optimist, sier Anita Overelv i Prosjekt-Klekkeriet. FOTO: LEIF STEINHOLT

- Kjempetrig, synes Anita Overelv i ettertid, og forteller om stort engasjement blant over 30 deltakere.

Ett av få

De dannede grupper, som fikk oppdrag å komme med innspill om hva som er bra med Træna, hva som er negativt - og hva som må til for at tanke om nyetableringer skal bli til realiteter.

- I første omgang må vi

kartlegge, ta pulsen på engasjementet, og se på kostnader og finansiering. Det er et stykke fra forprosjekt til videre utvikling. Ingen må tro at vi kan begynne å bygge i morgen.

Ifølge Overelv gir forprosjektmidlene fra departementet grunnlag for optimisme når det gjelder mulighetene for ytterligere støtte. Klekkeriet var ett av 260 som søkte om midler, og ett av bare 35 som slapp gjennom nåløyet da den statlige bevilgningen ble fordelt.

Det betyr likevel ikke at treningsringene er garantert mer midler.

- I første omgang skal vi utarbeide en rapport, som skal forelegges på nyåret, og søknad om støtte videre.

- Troppresultater

Tre B-er, båt, bredbånd og bolig, var ikke tema på møtet - diskusjonen skulle handle

om ting lokalbefolkningen kan gjøre noe med. De svarte med å si nei til byggedyr og jantelov og baksnakning samtidig som de la fram ønsker om positive tilbakemeldinger, samarbeid og mer og bedre tilrettelegging.

- Ting må ikke være så innmari vanskelige. Det må være lov å stikke hodet fram uten å få det kappet av. De eldre må inkludere de unge. I tillegg kan vi bli flinkere til å foredle råvare, og til å utnytte vind og bølger, oppsummerer Overelv noen av utfordringene og mulighetene lokale etablerere står overfor.

Hun er optimist.

- Jeg tror på konkrete resultater, forutsatt at vi greier å holde energien oppe, og forutsatt at prosjektet blir forankret både lokalt og regionalt, tilføyer Anita Overelv overfor Helgelands Blad.

Søndag 31. oktober:

Selskapsdagen, Sundøya kl. 11.00: «Boten og Bønnen». Gudstjeneste ved Gunnar Masvie og Håkon Jarsve, Kirkekafe.

Konsvik bedehus kl. 17.00: Gudstjeneste ved Anna Laursen og organist Andrew Paul Holman. Nattverd. Kirkekafe. Oftring til Konsvik bedehus.

Nesna kirke kl. 11.00:

Gudstjeneste ved Finn Rindahl og Hilde Liødren Ludviksen. Dåp.

Brasøy bedehus kl. 16.10:

Fellesgudstjeneste for Herøy og Dønna menigheter. Kunstgudstjeneste ved Annette Stenseng. Organist Joanna Engesvik-Galkin. Kreative konfirmanter i HALD deltar med kunstprosjekt. Kirkekafe. Oftring til Amnesty.

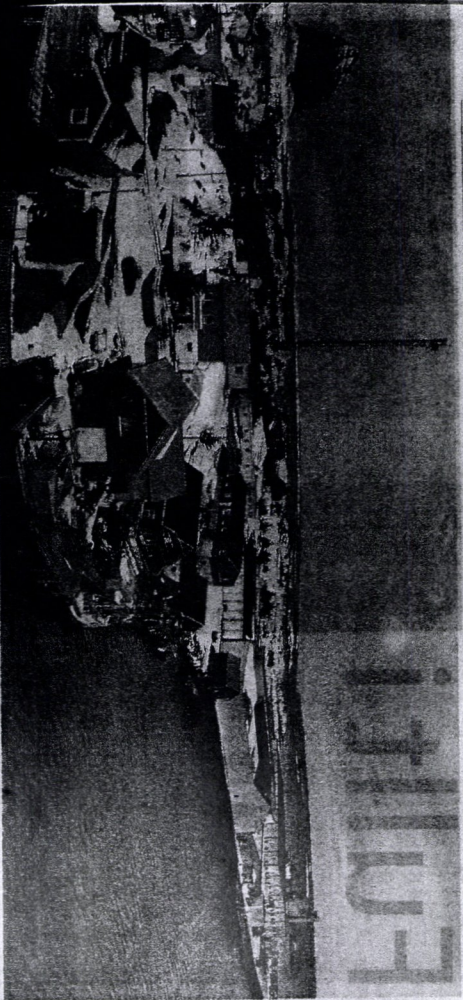
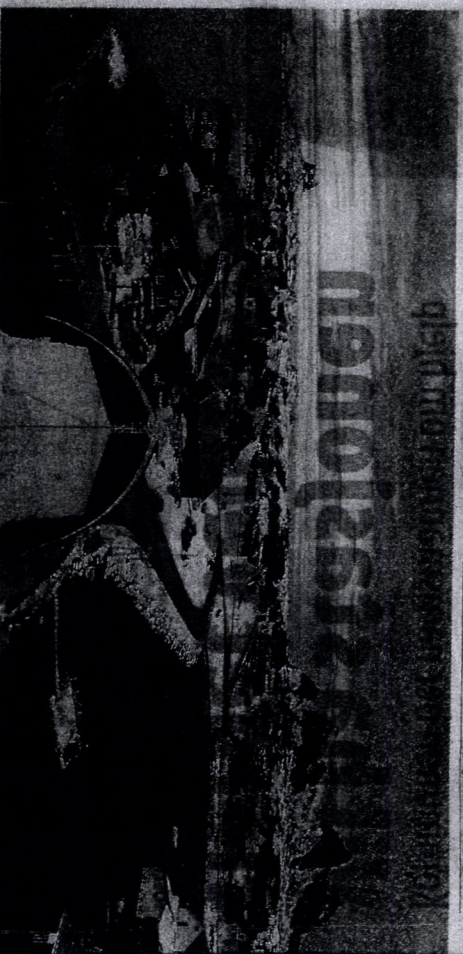
Blomsøy bedehus kl. 11.00:

Festgudstjeneste med høsttakkefest i det nyoppussede bedehus. 5-åringene ønskes spesielt velkommen. Oftring til Helgeland søndagsskolekrets. Ta gjerne med grønnsaker. Kirkesuppe og orienteringsmøte etter gudstjenesten.

Sandnessjøen kirke

kl. 11.00: Gudstjeneste ved Bjørnar J. Øybekk. Dåp. Nattverd. Oftring til KIA.

29/10 - 2010 Helgelands Blad



PANORAMA: Maria og Finn er i midten av salmeprosessjonen, senere da fraa blått i alle festdager av HelgelandsRessurser i samarbeid med Anna Overelv har vært i fjellet i det vakre øyriket, på spekket med Husøy. Bildet ble tatt fra synstaket ved Naf-eluvys i lopp-rens strossen om fidedet mlka

DE FOTOGRAFISKE: JOHN, ERINO OG NELS MEL-LANDSKJER

Træna – midt i blinken for kunstnerisk arbeid

BOLYST: Træna er et akkurat inspirerende sted. Det bør være midt i blinken for kunstnere og artister, mener Anna Overelv.

Karl Ann Drogland Sjøengen
karl.ann@helgelandsblad.no 75070314

Han er prosjektleder for Kjekkeret. Næringsvirksomheten er midt i det tidligere rådhuset er blitt til ved hjelp av stasjonære forprosjektmyndigheter, og har som mål å gjøre Træna til et attraktivt jobbsammfunn for kunstnere og artister.

Det krever hjelp, og det mener Overelv, bør ikke være noe problem i øykommunen lenger tilhans.

Han er prosjektleder for Kjekkeret. Næringsvirksomheten er midt i det tidligere rådhuset er blitt til ved hjelp av stasjonære forprosjektmyndigheter, og har som mål å gjøre Træna til et attraktivt jobbsammfunn for kunstnere og artister.

Det krever hjelp, og det mener Overelv, bør ikke være noe problem i øykommunen lenger tilhans.

- til å legge inn et godt ord for
- Bunn mulighetene i Bøle er
- også, etter min mening, og Anne
- Meck fra Sandnessjøen. Meck
- skal prøve om kultur som
- manglig trykkelområde i forhold
- til studiumvilling.

Han er prosjektleder for Kjekkeret. Næringsvirksomheten er midt i det tidligere rådhuset er blitt til ved hjelp av stasjonære forprosjektmyndigheter, og har som mål å gjøre Træna til et attraktivt jobbsammfunn for kunstnere og artister.

Det krever hjelp, og det mener Overelv, bør ikke være noe problem i øykommunen lenger tilhans.

Han er prosjektleder for Kjekkeret. Næringsvirksomheten er midt i det tidligere rådhuset er blitt til ved hjelp av stasjonære forprosjektmyndigheter, og har som mål å gjøre Træna til et attraktivt jobbsammfunn for kunstnere og artister.

Det krever hjelp, og det mener Overelv, bør ikke være noe problem i øykommunen lenger tilhans.

- til å legge inn et godt ord for
- Bunn mulighetene i Bøle er
- også, etter min mening, og Anne
- Meck fra Sandnessjøen. Meck
- skal prøve om kultur som
- manglig trykkelområde i forhold
- til studiumvilling.

Træna tema på Nordlandskonferansen

Viser vei til bolyst

LUKSUS FRA HAVET:

Lokal samfunnsutvikling i kommunene, forkortet LUK, er tema på Nordlandskonferansen 2011. Ett av foredragene har tittelen «Træna – luksus i vår tid».

Kari-Ann Dragland Stangen

kari-ann@hblad.no 75870314

– Jeg gleder meg veldig, sier rådmann i Træna, Sidsel Haraldsen, etter at prosjektleder og festivalsjef Anita Overelv har fått i oppdrag å presentere bolystsatsingen i Træna på Nordlandskonferansen.

Det gjør Overelv i et foredrag hvor hun tar utgangspunkt i øykommunen som intet mindre enn et luksusprodukt.

– Konferansen markerer starten på LUK-satsingen. Det er veldig spennende, tilføyer rådmannen.

Viktig møteplass

LUK står for lokal samfunnsutvikling i kommunene. Det er en nasjonal satsing som skal styrke fylkeskommunene som veiledere og støttespillere i kommunenes bestrebelser med å skape attraktive lokalsamfunn.

– Kommunene skal på sin side bli flinkere til å planlegge og gjennomføre utviklings-



VIL BIDRA TIL BOLYST: Anita Overelv orienterer kommunestyret om det statlig støttede bolystprosjektet som skal bane vei for ny næringsvirksomhet i Træna. Seinere i denne måneden stiller hun som foredragsholder på Nordlandskonferansen.

FOTO: KARI-ANN DRAGLAND STANGEN

tak. LUK skal også gi fylkeskommunen bedre kunnskap om kommunenes utfordringer og muligheter, framholder fylkesrådsleder Odd Eriksen i invitasjonen til konferansen.

Den blir karakterisert som den viktigste møteplassen for representanter for fylkeskommune, kommuner og andre som arbeider med næringsutvikling.

Hit kommer politikere, rådmenn og ansatte i de kommu-

nale og regionale tiltaksapparatene.

– Trenger vekst

Træna har fått innpass i programmet for å presentere utviklings- og bolystprosjektet Klekkeriet. Prosjektet skal i første omgang ut på å kartlegge behovet og mulighetene for ny næringsvirksomhet, særlig innenfor kultur- og opplevelsesbaserte næringer.

– Så langt er det ingen som

har ringt og sagt at de har lyst til å flytte til Træna, opplyste prosjektleder Anita Overelv riktig nok da hun møtte kommunestyret for jul.

Derimot fortalte hun om stort engasjement på en idémyldring rett etter oppstarten i september.

– Et prosjekt som dette virker forløsende. Det gir tro på at det er mulig å få til ting. Samtidig oppleves det som veldig positivt at kommunen

sier den vil bidra med tilrettelegging, framholdt Overelv.

Hun tror bolystprosjektet er viktig for Træna

– For vi trenger vekst og flere bein å stå på, konstaterer prosjektlederen, som understreket betydningen av tre viktige B-er: Boliger, gode båtforbindelser og bredbånd er avgjørende for å oppnå resultater.

– I tillegg må vi ha politisk forankring, kommunal egeninnsats for eksempel i form av bygningsmasse, og garantier for langsiktighet, tilføyde Overelv.

– Mulig flaggskip

Klekkeri-sjefen har arbeidsplassen sin i det tidligere rådhuset på Hnsøy, som hun kaller framtidens kreative fyrtårn i kommunen. For Overelv har ikke bare klare forventninger om at øykommunen blir med videre når årets bolystmidler skal fordeles.

– Departementet trenger flaggskip i bolystsatsingen. Træna kan bli ett av dem, sa Anita Overelv til de elleve i kommunestyret.

På den andre dagen av Nordlandskonferansen presenterer hun prosjektet for en lang stor forsamling. Den kommer til å bestå av blant andre statssekretær Hege Solbakken, Karsten Nestvold i Innovasjon Norge, og professor ved Handelshøyskolen BI, Torger Reve, som alle er blant foredragsholderne.

det rolige hjørnet

SuDoku

Fyll ut de tomme rutene med tall fra 1 til 9, både vannrett, loddrett og i kvadratene.

	5	1	3	4	8			
7	6			5	1			
8		5	7					
1								9
		6	3					7
5	7			8	3			
3	1	6	2	9				

Svar på forrige SuDoku

9	5	4	6	8	3	2	1	7
1	8	3	2	7	5	6	4	9
6	7	2	4	9	1	8	5	3
5	1	7	9	4	6	3	2	8
4	3	8	5	2	7	9	6	1
2	6	9	3	1	8	5	7	4
7	2	6	8	3	4	1	9	5
8	4	5	1	6	9	7	3	2
3	9	1	7	5	2	4	8	6

Løvert av Pressetjenester ans

pondus





FAVORITTEMA: Prosjektleder og festivalsjef Anita Overelv presenterer Træna for 250 deltakere på Nordlandskonferansen.

BEGGE FOTO: THØR WIGGO SKILLE

Presenterte Træna-satsing på Nordlandskonferansen

Skal skape bolyst

TENKER NYTT: – Tre B-er er særlig viktige for å skape attraktive lokalsamfunn, sa Anita Overelv fra Træna på Nordlandskonferansen 2011.

Kari-Ann Dragland Stangen
kari-ann@hblad.no 75070314

Hun er prosjektleder for Klekkeriet og træna-festivalsjef. Før helga presenterte Anita Overelv Trænas satsing på bolyst og ny næringsaktivitet for 250 ordførere, rådmenn, næringsjefer og ansatte i virkemiddelapparatet på Nordlandskonferansen i Bodø.

– Inspirerende. Det er artig å treffe nye mennesker. I tillegg fikk jeg prate om favoritt-



IPANELET: Anita Overelv var både innleder og paneldeltaker på Nordlandskonferansen. Til høyre Karsten Nestvold fra Innovasjon Norge.

temaet mitt for en oppriktig interessert forsamling, konstaterer hun etter å ha innledet om bolyst i Træna.

Ser til Træna

Årets konferanse tok utgangspunkt i den nye, nasjonale satsingen på lokal samfunnsutvikling i kommunen, eller LUK, som det kalles. LUK

handler blant annet om å styrke fylkeskommunens rolle som veileder og støttespillere i kommunenes arbeid med å bygge attraktive lokalsamfunn. Træna ble trukket fram som eksempel på hvordan ting kan gjøres.

Det skyldes både Træna-festivalen og utviklings- og bolystprosjektet Klekkeriet. Kommunen har fått statlige midler til et forprosjekt som handler om bolyst. Nå pågår arbeidet med å forberede en søknad om midler til videre satsing.

Søknaden går i første omgang til fylkeskommunen. Deretter er det opp til Kommunal- og regionaldepartementet å bestemme hvem som får være med videre.

– Tilbakemeldingene på konferansen vitner om at folk er imponert over det vi har

gjort, sier Overelv, som ser på deltakelsen på konferansen som en investering i prosjektet.

– Det er viktig at folk vet hvem vi er og hva vi holder på med, tilføyer hun..

Tenker nytt

Hun understreker betydningen av å tenke nytt i en kommune med en hjørnesteinsbedrift og et næringsliv som i så stor utstrekning er avhengig av fisk.

– Det gjør oss sårbare. Derfor er det positivt at kommunen engasjerer seg, åpner dørene og legger til rette for ny næringsvirksomhet uten å sette begrensninger. Jeg tror det bidrar til å få fram gode ideer.

Overelv mener Træna-festivalen har vært med på å endre holdninger.

– Vi har bevist gang på gang at det umulige er mulig. Vi tenker at ting ikke lar seg gjennomføre, men så gjør de det likevel.

– Hva var det viktigste budskapet ditt på Nordlandskonferansen?

– Jeg håper først og fremst tilhørene merker seg de tre B-ene bredbånd, bolig og båt.

De er ifølge prosjektlederen spesielt viktige i arbeidet med å skape ny næringsaktivitet og vekst.

Blant foredragsholderne i Bodø var også statssekretær Hege Solbakken fra Kommunaldepartementet, som innledet om LUK-satsingen, forsker Knut Vareide fra Telemarksforskning, som tidligere arbeidet i Dønna, og Innovasjon Norges direktør i Nordland, Karsten Nestvold.